॥ दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानंतचिन्मात्रमूर्तये। स्वानुभूत्येकमानाय
नेन पाम्भुत्रोहितमपि भातुरक्कामसाधिन्यमिच्छति नरे मनसे रोन्मत्तः ख
दग्धा दि ... तावकं मम्भुज्ञमोचमोच १ बोधारो मत्सरग्रस्ता विभ
दितो ... नोम मगा भाषितम् २ नसंमारोत्पन्नैरवितमगुपथ्यामिकु
मनयाति मधुमेविसर प्रातः महद्भिः उत्पातैस्थिरपरिगतहीनास्त्रविषया
मवदातविकल्पितामम् ४ भ्रान्तं देशमनेकदुर्गविषमं प्राप्तं न किंचित्फलं
नानकुवितैस्सेवाकृता निष्फला भुक्तं मानविवर्जितं परगृहे साशंकमा
मापके मपिहुनेनाद्यापि संतुष्यसि ५ उत्खातं निधिशंकया क्षितितले
स्तोत्र: सरितांपतिर्नृपतयो यत्नेन संतोषिताः मंत्राराधनतत्परेणमन
सम्प्राप्तः कवराटिकोपि न मया तृष्णे सकामा भव ६ खलोल्लापाः सो
नपरैः निरुद्ध्यांतर्बाष्पं हसितमपि शून्येन मनसा कृतो वित्तस्तम्भ प्र
मा त्वमाशे मोघाशे किमपरमतो नर्तयसि माम् ७ आदित्यस्य गतागतैः

भोगा भुक्ता वयमेव भु॰॰ तपो न तप्तं वयमेव तप्ताः कालो न यातो व[illegible] तृष्णा न जीर्णा वयमे
व जीर्णाः १४ क्षान्तं न क्षमया गृहोचितसुखं त्यक्तं न संतोषितः सोढा दुःसहशीतवातपवनक्लेशा
न तप्तं तपः ध्यातं वित्तमहर्निशं नियमितैः प्राणैर्न शंभोः पदम् तत्तत्कर्म कृतं यदेव मुनिभिस्तैस्तैः
फलैर्वञ्चिताः १५ वलिभिर्मुखमाक्रान्तं पलितैरङ्कितं शिरः गात्राणि शिथिलायन्ते तृष्णैका तरु
णायते १६ येनैवाम्बरखण्डेन संवीतो निशि चंद्रमाः तेनैव च दिवा भानुरहो दुर्गतिमेतयोः १७
अवश्यं यातारश्चिरतरमुषित्वापि विषया वियोगे को भेदस्त्यजति न जनो यत्स्वयममून् व्रजन्तः स्वा
तंत्र्यादतुलपरितापाय मनसः स्वयं त्यक्ता ह्येते शमसुखमनंतं विदधति १८ कृशः काणः खञ्जः श्र
वणरहितः पुच्छविकलो व्रणी पूयक्लिन्नः कृमिकुलशतैराकुलतनुः क्षुधाक्षामो जीर्णः पि
ठरककपालार्पितगलः शुनीमन्वेति श्वा हतमपि निहंत्येव मदनः १८ भिक्षाशनं तदपि नीरस
मेकवारं शय्या च भूः परिजनो निजदेहमात्रम् वस्त्रं च जीर्णशतखण्डमयी च कन्था हा हा तथापि
विषयान्न परित्यजंति १९ स्तनौ मांसग्रंथी कनककलशावित्युपमितौ मुखं श्लेष्मागारं तदपि च
शशांकेन तुलितम् स्रवन्मूत्रक्लिन्नं करिवरशिरस्पर्धि जघनं मुहुर्निंद्यं रूपं कविजनविशेषैः

रहरहः संक्षीयते जीवितं व्यापारैर्बहुकार्यभारगुरुभिः कालो न विज्ञायते दृष्ट्वा जन्मजराविपत्ति
मरणं त्रासश्च नोत्पद्यते पीत्वा मोहमयीं प्रमादमदिरामुन्मत्तभूतं जगत् ८ दीना दीनमुखैः सदैव
शिशुकैराकृष्टजीर्णाम्बरा क्रोशद्भिर्विधुरैः त्वपातिविधुरापश्येन्नचेद्गेहिनीम् याञ्चाभंगभये
न गद्गदगलत्त्रुट्यद्विलीनाक्षरं को देहीति वदेत्स्वदग्धजठरस्यार्थे मनस्वी जनः ९ स्फाटिहमधु
नोद्धतस्वरमवद्यत्समवत्यतरे दैवीवागमृतनाम्मनोरसवतातेनैवतप्तावयम् उत्तोयावदमी
भवंति धूतये भिक्षाहृताः सक्तव स्त्रावहास्यकृताज्जनैर्नैहिर्यनैहान्निंसमेहामदे १० निहृत्ताभो
गेच्छापुरुषबहुमानो विगलिताः समानाः स्वर्याताः सपदि सुहृदो जीवितसमाः शनैर्यष्ट्युत्थां
नेत्रनतिमिररुद्धे च नयने अहो धृष्टः कायस्तदपि मरणापायचकितः ११ हिंसाशून्यमय
त्नलभ्यमशनं धात्रा मरुत्कल्पितं व्यालानां पशवस्तृणाङ्कुरभुजस्तुष्टाः स्थलीशायिनः संसार
र्णवलंघनक्षमधियां वृत्तिः कृता सा नृणाम् यामन्वेषयतां प्रयांति सहसा सर्वे समाप्तिं गुणाः १२
न ध्यानं पदमीश्वरस्य विधिवत्संसारविच्छित्तये स्वर्गद्वारकवाटपाटनपटुर्धर्मोऽपि नोपार्जितः
नारीपीनपयोधरोरुयुगलं स्वप्नेऽपि नालिंगितं मातुः केवलमेव यौवनवनच्छेदे कुठारा वयम् १३

वै.
श.
२

पना नवसन्त्वेन वयन्तपालिनः स्वयमेदितनमस्के वयंस्त्वनभावानमितान्योषिताः २१ ददनदद
नगालीनां ि नः पं तेनाच्छमपितदभावाज्ञालिदानेसमर्थाः जगातिविदितमनहीयतविघ
मानंददन ं विपालयेमहान्मानितापि २८ भुराविदन्नासीदमलनपियांकेशाद्दनपे गता
कालेनासौ त्रिपमत्वमिश्रविषयाणाम इदानींमस्मै त्वदितितलमजशात्मविमुखानद्दोक
हेतापिप्रतिहितनमयोधःप्रविशति २५ सजातःकोप्पामीन्मदनरिपुनाम्ध्नि धवले कपालेप
स्याश्रुलिनिहितमलेकारविषये दभिःप्राणत्राणप्रवणमतिभिःकैश्चिदधना नमद्भिःकष्टं
तामयमनलरथंत्वरमरः ३० अर्थानामीवयं मिदामायावामोव सीमहे प्यायोमहीमहीप
हेऊर्वीमहीकिमीश्वरेः ३१ अर्थानामीशिषेत्वंवयमपिविगिरामीश्महेयावदित्थं शूरस्त्वं
वादि ं भूपपामनविधावत्पथपाटवेनः सेवतेत्वां धनान्धामतिमलदृतयेमामपिश्रोतु
कामामय्यप्यास्थान चिनेत्वयिसममत्वरामेवराजंगतोस्मि ३२ यदाकिंविज्ञोयं द्विपस्वम
दांधस्समभवं तदासं ताज्ञोऽस्मीत्यभवदवलिप्तंममममनः यदाकिंचिकिंचिद्बुधजनसका
शादवगतं तदा मूर्खोस्मीतिज्वरइवमदोमेव्यगतः ३३ मानेम्लायिनिखण्डितेववस्

गकक्रतम २० अज्ञानमहार्णवपतितानामस्तीव्रदहने समीनोप्यज्ञानाहुडिशायुतमत्स्यातिमर्ष्ठ
तिप्रिशितम निज्ञानेनोघ्रतेनयमिह विपन्नाल्मऊटिलाद्दर्स्नेवामःकामानह्रहगाहनोमोहमहिमे
२१ फलमलमस्नायन्नाद्रपानायतोयेष्वायनमवनिएहेवल्कलेवासमीव यनलवमधुपान
मेग्नानं इन्द्रियाणाम सविनयमनुमतैनोत्महेतुर्जनानाम २२ विपुलरुदयैर्यमेकस्त्विजगाज
जितेघ्रगाहिप्रतमपदेन्नेवान्यविजितयत्नणोमथा इहहिभवनान्यन्येधीरास्वतन्दशभंजनेका
निपयप्रसराभ्योभ्येकापघमदन्वरः २३ त्वंराजावयमप्युपासितगुरुप्रज्ञाभिमानोन्नताः र्ख्या
तस्त्वविभवैर्यशांसिकवयोदिक्षुप्रतन्वंतिनः इत्थंमानदनातिदूरमभयोरप्यावयोरंतरं य
द्यस्मासुपरांमुखोसिवयमप्येकांततोनिस्पृहाः २४ अभुक्तायांयस्यांक्षणमपिनयातंन्टप
शतै भुवस्तस्यालाभेकइहवहुमानःक्षितिभृताम तदंशस्याप्यंशेतदवयवलेशेपिपन
यो विषादेकर्तव्ये विदधतिजडाःप्रत्युतमुदम २५ मृत्पिण्डोजलरेखयावलयितःसर्वो
प्ययंनन्वणुः स्वांशीकृत्यतमेवसंयुगशतैराज्ञागणाभुंजते दद्युस्तेददतोथवाकिमपितोद्व
हाटविद्राः ध्रुवं तेवांच्छंतिनेभ्योपियं २६ ननटानविटानगा

निवर्थे प्रयाते थिंनि दीर्णे बंधुजनेगते परिजनेन हे शानैर्यौवने सक्तं केवलमेतदेवसुधियो यज्जन्तुका।
न्तापथः प्रुनर्यात्त्रिसिद्धि ।२२ दरदरीकुंजे निवासः क्वचित् ३४ मरेषां वेनासिप्रतिदिवसमागाध्यवज्ञ
पापप्रसादं किं नेन्द्रविमशी हृदय क्लेशकलिले प्रसन्ने त्वय्येव स्वयमवितचिंतामणिगुणे विविक्तः
संकल्पः किं अभिलाषितं पुष्पानि ननु २५ प्रमीषां प्राणानां ततलितविसिनीपत्रपयसां कृते किं
नास्माभिर्विगलितविवेकैर्व्यवसितम् यदाघ्यानामग्रे द्रविणकणमोहांधतमसां कृते यातं वीरे
निजगुणकथाव्याकमपि २६ नायाता समयो रहस्यमधुना निद्राति नाथो यदि स्थित्वा द्रक्ष्य
ति कुप्यति प्रभुरिति द्वारेषु येषां वचः चेतस्तानपहाय याहि पदवीं देवस्य विश्वेशितुर्निर्दौवारिका
निर्दयोक्तिपरुषां निःसीमशर्मप्रदाम् २७ प्रतिक्रान्तः कालो ललितललनाभोगसुभगो भ्रमन्तः श्रा
न्ताः स्मः सुचिरमिह संसारसरणौ इदानीं स्वः सिंधोस्तटभुवि समाक्रंदनगिरः सुतारैः फूत्कारैः शिव
शिवेति प्रणतमः २८ भवनःकामहो गतस्तस्य पतिस्सा मतवन्त्र्या तास्यैतस्य चमाविदस्यपरिच
य्यास्यन्दितिं दानं प्रलवानपत्रनिवहस्ते विंदनस्ताः कथाः सर्वे यस्य वशादगात्स्मृतिपदं
कालाय तस्मै नमः २९ वयंयेभ्यो जाताश्चिरतरगता एव खलु ते समं यैः संवृद्धाः स्मृतिविषयतां तेपि

वै॰
पा॰
५

वगर्ताः इदानीमेते स्मः प्रतिदिवसमासन्नपतनाः गतास्तुल्यावस्थां सिकतिलनदीतीरतरुभिः ४० यत्रा
नेकः क्वचिदपि गृहे तत्र तिष्ठत्यथैको यत्राप्येकस्तदनु बहवस्तत्र चान्तेपि नैकः इत्थं चेमौ रजनिदिवसौ
लोलयन्द्वाविवाक्षौ कालः काल्या सह बहुकलः क्रीडति प्राणिशारैः ४१ तपस्यन्तः सन्तः किमधिनिवसा
मः सुरनदीं गुणोदारान्दारानुत परिचरामः सविनयम् पिबामः शास्त्रौघानुत विविधकाव्यामृतरसा
न्विद्मः किं कुर्मः कतिपयनिमेषायुषि जने ४२ अहौ वा हारे वा बलवति रिपौ वा सुहृदि वा मणौ वा लो
ष्ठे वा कुसुमशयने वा दृषदि वा तृणे वा स्त्रैणे वा मम समदृशो यान्तु दिवसाः कदा पुण्येऽरण्ये शिव शि
वेति प्रलपतः ४३ गंगातीरे हिमगिरिशिलाबद्धपद्मासनस्य ब्रह्मध्यानाभ्यसनविधिना योगनिद्रां
गतस्य किं तैर्भाव्यं मम सुदिवसैः यत्र ते निर्विशंकाः कण्डूयन्ते जरठहरिणाः शृंगकण्डूविनोदैः ४४
स्फुरत्स्फारज्योत्स्नाधवलिततले क्वापि पुलिने सुखासीनाः शान्तध्वनिषु रजनीषु द्युसरितः भवाभो
गोद्विग्नाः शिव शिव शिवेत्यार्तवचसः कदा स्यामो हर्षोद्गतबहुलबाष्पाकुलदृशः ४५ अनल्पं
जल्पितः कतिवत गतानां यमपुरं पुरस्तादस्माकं विहतनयनानां व्यातवदनाः प्रतीतायथैव न हि
निजहितं चेतसि अद्य बहुमोहात्मोहात् विषयविषजातादवसिताः ४६ शिरः शार्वं स्वर्गात्पशुपति

शिरस्तः क्षितिधरं महीध्रादुत्तुंगादवनिमवनेश्चापि जलधिं अधोधो गंगेयं पदमुपगता स्तोकमधुना विवेक
भ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखः ४७ महादेवो देवः सरिदपि च सैवामरसरिद् गुहाप्येवागारं वसनम
पि ता एव हरितः सुहृद्वा कालोयं व्रतमिदमदैन्यव्रतमिदं कियद्वा वक्ष्यामो वटविटपि एवास्तु दयिता:
४८ आशा नाम नदी मनोरथजला तृष्णातरंगाकुला रागग्राहवती वितर्कविहगा धैर्यद्रुमध्वंसिनी ।
मोहावर्तसुदुस्तरातिगहना प्रोत्तुंगचिंतातटी तस्याः पारगता विशुद्धमनसो नन्दंति योगीश्वराः ४९
आसंसारं त्रिभुवनमिदं चिन्वतां तात तादृङ्नैवास्माकं नयनपदवीं श्रोत्रवर्त्मागतो वा योयं धत्ते विषयक
रिणीगाढरूढाभिमानक्षीवस्यांतःकरणकरिणः संयमालानलीलाम् ५० ये वर्धन्ते धनपतिपुरः प्र
र्थनादुःखभाजो ये चाल्पत्वं दधति विषयाक्षेपपर्याप्तबुद्धेः तेषामंतःस्फुरितहसितं वासराणां स्मरेयं
ध्यानच्छेदे शिखरिकुहरग्रावशय्यानिषण्णः ५१ विद्या नाधिगता कलंकरहिता वित्तं च नोपार्जितं
शुश्रूषापि समाहितेन मनसा पित्रोर्न सम्पादिता आलोलायतलोचना युवतयः स्वप्नेपि नालिंगिताः
कालोयं परपिंडलोलुपतया काकैरिव प्रेरितः ५२ खड्गाग्रैर्न विदारिताः करिघटा नोद्वेजिता वैरिणः
स्तन्वंग्या विपुले नितंबफलके न क्रीडितं लीलया नो हृष्टं गिरिराजनिर्झरजले णासौकारमंगापयः का

ह्रोमं यमः सत्यवान्तैः कालेशाङ्काप्रदाने प्रवर्तितजनकष्टाभ्युदकभावः परेषाम् स्मात्सीतो क्वियोगो गुरु
भुवविनयसर्वभूतानुकम्पा सामान्यं सर्वशास्त्रेष्वनुपहतपदं श्रेयसामेषपन्था ८५ मातर्लक्ष्मि भजस्व
कंचिदपरं मत्कांक्षिणी मा स्म भूर्भोगेभ्यः स्पृहयालवस्तव वशे का निस्पृहाणामसि सद्यः स्यूतपलाशपत्र
पुटिकापात्रीपवित्रीकृतैर्भिक्षासक्तुभिरेव संप्रति वयं वृत्तिं समीहामहे ८६ रम्यं हर्म्यतलं न किं वस
तये श्रव्यं न गेयादिकं किं वा प्राणसमासमागमसुखं नैवाधिकं प्रीतये किं तु भ्रान्तपतत्पतंगपवनव्यालोल
दीपांकुरच्छायाचंचलमाकलय्य सकलं संतो वनान्तं गताः ८७ किं कन्दाः कन्दरेभ्यः प्रलयमुपगता
निर्झरा वा गिरिभ्यः प्रध्वस्ता वा तरुभ्यः सरसफलभृतो वल्कलिन्यश्च शाखाः वीक्ष्यन्ते यन्मुखानि प्रसभ
मपगतप्रश्रयाणां खलानां दुःखोपात्ताल्पवित्तस्मयपवनवशानर्तितभ्रूलतानि ८८ गंगातरंगहिम
शीकरशीतलानि विद्याधराध्युषितचारुशिलातलानि स्थानानि किं हिमवतः प्रलयं गतानि यत्सा
पमानपरपिण्डरता मनुष्याः ८९ यदा मेरुः श्रीमान्निपतति युगान्ताग्निदलितः समुद्राः शुष्यन्ति प्रचुर
मकरग्राहनिलयाः धरा गच्छत्यन्तं धरणिधरपादैरपि शरीरे का वार्ता करिकलभकर्णाग्रचपले ११
एकाकी निस्पृहः शान्तः पाणिपात्रो दिगम्बरः कदा शम्भो भविष्यामि कर्मनिर्मूलनक्षमः ७२

प्राप्ताः श्रियः सकलकामदुघास्ततः किं दत्तं पदं शिरसि विद्विषतां ततः किं संमानिताः प्रणयिनो विभ
वैस्ततः किं कल्पं स्थितं तनुभृतां तनुभिस्ततः किम् १३ भक्तिर्भवे मरणजन्मभयं हृदिस्थं स्नेहो
न बन्धुषु न मन्मथजा विकाराः संसर्गदोषरहिता विजना वनान्ता वैराग्यमस्ति किमतः परमर्थ
नीयम् १४ तस्मादनन्तमजरं परमं विकासि तद्ब्रह्म भावय किमेभिरसद्विकल्पैः यस्यानुषङ्गि
ण इमे भुवनाधिपत्यभोगादयः कृपणलोकमता भवन्ति १५ पातालमाविशसि यासि नभो विलं
घ्य दिङ्मण्डलं भ्रमसि मानसचापलेन भ्रान्त्यापि जातु विमलं कथमात्मनीनं तद्ब्रह्म न स्मरसि
निर्वृतिमेषि येन १६ रात्रिः सैव पुनः स एव दिवसो मत्वा मुधा जन्तवो धावन्त्युद्यमिनस्तथैव दिवसौ
निभृतप्रारब्धतत्तत्क्रियाः व्यापारैः पुनरुक्तभुक्तविषयैरेवंविधेनामुना संसारेण कदर्थिता
वयमहो मोहान्न लज्जामहे १७ मही शय्या शय्या विपुलमुपधानं भुजलता वितानं चाकाश
व्यजनमनुकूलोऽयमनिलः स्फुरद्दीपश्चन्द्रो विरतिवनितासङ्गमुदिता सुखं शान्तः शेते मु
निरतनुभूतिर्नृप इव १८ किं वेदैः स्मृतिभिः पुराणपठनैः शास्त्रैर्महाविस्तरैः स्वर्गग्रामकु
टीनिवासफलदैः कर्मक्रियाविभ्रमैः मुक्त्वैकं भवदुःखभाररचनाविध्वंसकालानलं (

वै. शु.

स्वात्मानन्दपदप्रवेशकलनैर्नो मे गतो [illegible]भिः ॥ ७८ आयुः कल्लोललोलं कतिपयदिवसस्थायिनी
यौवनश्रीरर्थाः संकल्पकल्पा घनसमयतडिद्विभ्रमा भोगपूगाः कण्ठाश्लेषोपगूढं तदपि न चिरं यत्प्रिया
भिः प्रणीतं ब्रह्मण्यासक्तचित्ता भवत भवभयाम्भोधिपारं तरीतुम् ७९ ब्रह्माण्डमण्डलीमात्रं किं
लोभाय मनस्विनः शफरीस्फुरितेनाब्धेः क्षुब्धता न तु जायते ८० यदासीदज्ञानं स्मरतिमिरसंस्का
रजनितं तदा दृष्टं नारीमयमिदमशेषं जगदिति इदानीमस्माकं पटुतरविवेकाञ्जनजुषां समी
भूता दृष्टिस्त्रिभुवनमपि ब्रह्म मनुते ८१ रम्याश्चन्द्रमरीचयः तृणवती रम्या वनान्तस्थली रम्यं सा
धुसमागमागतसुखं काव्येषु रम्याः कथाः कोपोपाहितबाष्पबिन्दुतरलं रम्यं प्रियाया मुखं सर्वं
रम्यमनित्यतामुपगते चित्ते न किंचित्पुनः ८२ भिक्षाशी जनमध्यसंगरहितः स्वायत्तचेष्टः सदा
दानादानविरक्तमार्गनिरतः कश्चित्तपस्वी जनः रथ्यालब्धविशीर्णजीर्णवसनैः संप्राप्तकंथा
धरो निर्मानो निरहंकृतिः शमसुखाभोगैकबद्धस्पृहः ८३ मातर्मेदिनि तात मारुत सखे ज्योति
स्सुबन्धो जल भ्रातर्व्योम निबद्ध एष भवतामन्त्यप्रणामाञ्जलिः युष्मत्सङ्गवशोपजातसुकृतस्फा
रस्फुरन्निर्मलज्ञानापास्तसमस्तमोहमहिमा लीये परब्रह्मणि ८४ यावत्स्वस्थमिदं शरीरम

हतंयावज्जरादूरतो यावच्चेंद्रियशक्तिरप्रतिहतायावत्क्षयोनायुषः आत्मश्रेयसितावदेवविदुषा
कार्यःप्रयत्नोमहान्संदीप्तेभवनेतुकूपखननंप्रत्युद्यमःकीदृशः ८५ नाभ्यस्ताभुविवादिवृंद
दमनीविद्याविनीतोचिता खड्गाग्रैःकरिपीठदलनैर्नाकंननीतंयशः कांताकोमलपल्लवाधरर
सःपीतंनचंद्रोदये तारुण्यंगतमेवनिष्फलमहोशून्यालयेदीपवत् ८६ जीर्णाएवमनोरथाःस्व
हृदये यातंतद्यौवनं हंतांगेषुगुणाश्चवंध्यफलतांजातागुणज्ञैर्विना किंयुक्तंसहसाभ्युपैतिब
लवान्कालःकृतांतोक्षमी हुंज्ञातंमदनांतकांघ्रियुगलंमुक्त्वास्तिनान्यागतिः ८७ तृष्णाशुष्य
त्यास्येपिबतिसलिलंस्वादुसुरभि क्षुधार्तःसन्शालीन्कवलयतिशाकादिकलितान् प्रदीप्तेरागा
ग्नौसुदृढतरमाश्लिष्यतिवधूं प्रतीकारोव्याधेःसुखमितिविपर्यस्यतिजनः ८८ स्नात्वागांगैः
पयोभिःशुचिकुसुमफलैरर्चयित्वाविभोत्वां ध्येयेध्यानंनिवेश्यक्षितिधरकुहरग्रावपर्यंकमूले आ
त्मारामःफलाशीगुरुवचनरतस्त्वत्प्रसादात्स्मरारे दुःखंमोक्ष्येकदाहंसमकरचरणेपुंसिसेवा
समुत्थं ८९ महेश्वरेवाजगतामधीश्वरेजनार्दनेवाजगदंतरात्मनि तयोर्नभेदप्रतिपत्तिर
रस्तिमेतथापिभक्तिस्तरुणेंदुशेखरे ९० किंकंदर्पकरंकदर्थयसिरेकोदंडटंकारितैः रेरेको

किल कोमलैः कलरवैः किं त्वं हृषा वलासि सत्यास्तिरयविदग्धमत्तमधुरलोभैः कटाक्षैर्वलं चेतोनि
मैलवंद्रहृदच्छं नाधनानाम्नेवं लुते ९१ भोगा भंगुरवृत्तयो बहुविधास्तैरेव चायं भवः तत्कस्येह
कृते परिभ्रमत रे लोकाः कृतं चेष्टितैः आशापाशशतोपशान्तिविशदं चेतः समाधीयताम् काम्यात्यो
त्पिकमाद्धायाम् निमयिश्रद्धेयमस्मद्वचः ९२ धन्यानां गिरिकंदरे निवसतां ज्योतिः परं ध्यायतामा
नन्दाश्रुजलं पिवंति विहगा निशंकमंकेशयः अस्माकं तु मनोरथोपरचितप्रासादवापीतट क्रीडा
काननकेलिकौतुकजुषामायुः परं क्षीयते ९३ आघ्रातं मरणेन जन्म जरया विद्युच्चलं यौवनं सं
तोषो धनलिप्सया शमसुखं प्रौढांगनाविभ्रमैः लोकैर्मत्सरिभिर्गुणा वनभुवो व्यालैर्नृपा दुर्जनै
रस्थैर्येण विभूतयोप्युपहता ग्रस्तं न किं केन वा ९४ आधिव्याधिशतैर्जनस्य विविधैरारोग्यमुन्मूल्य
ते लक्ष्मीर्यत्र पतंति तत्र विवृतद्वारा इव व्यापदः जातं जातमवश्यमाशु विवशं मृत्युः करोत्यात्मसा
त्तत्किं नाम निरंकुशेन विधिना यन्निर्मितं सुस्थिरम् ९५ कृच्छ्रेणामेध्यमध्ये नियमिततनुभिः स्थी
यते गर्भवासे कान्ताविश्लेषदुःखव्यतिकरविषमे यौवने विप्रयोगः नारीणामप्यवज्ञाविलसितनवद
नो वृद्धभावोप्यसाधुः संसारे रे मनुष्या वदत यदि सुखं स्वल्पमप्यस्ति किंचित् ९६ आयुर्वेल्लत्तरंगा

परिमितंराज्यंततोऽर्थेष्वते नस्याधंस्पवकिंचिदेवजनयावाल्पेनकिंचिद्धतम्‌ पोषंव्याधिवियोगदुःखसहिते
सेवादिभिर्नीयते जीवेवाविनरंगबुद्बुदचलेमाकांक्षतः प्राणिनाम्‌ ९७ ब्रह्मज्ञानविवेकिनोमलधियाः
कुर्वन्त्यहोदुष्करंयन्मुंचन्त्युपभोगभांक्षन्यधियान्येकान्ततोनिस्पृहाः नप्राप्तेवपुरानसम्प्रतिनचप्राप्त्य।
दृढप्रत्ययावांछामात्रपरिग्रहाण्यपिपरंत्यक्तुंनशक्तावयम्‌ ९८ व्याघ्रीवतिष्ठतिजरापरितर्जयंती
रोगाश्चशत्रवइवप्रहरंतिदेहं आयुःपरिस्रवतिभिन्नघटादिवांभोलोकास्तथाप्यहितमाचरतीति
चित्रम्‌ ९९ भोगास्तुंगतरंगभंगचपलाःप्राणाःक्षणध्वंसिनोस्तोकान्येवदिनानियौवनसुखस्फूर्तिः
प्रियासुस्थिता तत्संसारमसारमेवनिखिलंबुद्ध्वाबुधासर्वदा लोकानुग्रहपेशलेनमनसायत्नःसमा
धीयताम्‌ १०० रत्नानितावदशाषगुणाकरस्यकष्टत्नमलंकरणंभवः तदपितत्प्रणमभिकरोति
चेदहहकष्टमपण्डिताविधिः १०१ जातःकूर्मःसएकःपृथुभुवनभरायार्पितंयेनपृष्ठं श्लाघ्यंजन्म
ध्रुवस्यभ्रमतिनियमितंयत्रतेजस्विचक्रं संजातव्यर्थपक्षाःपरहितकरणेनोपरिष्टान्नचाधो ब्रह्मा
ण्डोदुम्बरान्तर्मशकवदपरेजन्तवोजातनष्टाः १०२ दातृत्वालोभत्वात्वादागमपिपुवाकामरसिकः
दाणोविनैर्हीणःत्रणमपिवसमृणंविभवः जराजीर्णैश्वर्यंनटइवबलीमर्त्तिततउन्नैरसंस्कारोकोवि

ज्ञातिर्यमधानीजवनिकाम् ९३ खेदूमिदमिदंथमोशांपकिमत्रविचित्रता भवतिनमनोयत्रासंगोतदेव
निर्बंधनम् चरमवयसस्त्यक्तागेहं वनेवसतोपिमेस्यधिगतस्वापत्यस्नेहोलतास्वनकस्यपि ९४
नमिलाङ्घ्राणपथिपथिमधासमरितः फलैःक्षाम्पर्णोभ्यविटपिस्त्रगावर्मादिवसनम् स्वखेवाङुः
विवामहृदणपरिपाकः खल्पदा त्रिनेत्रैकस्यक्तापनल्वमदोयंप्रणमति ९५ दौमत्वामौवन
भविन्नहातीरके वारिपाने भोग्यंमिदातकृतलगताबीथिकौदीर्घशाखा भक्तिःकोनाद्भवचरणयोकी
र्तनेक्रीडितानि ध्यानेशंभोसवतमनिशंत्वत्प्रसादांममास्तु ९६ प्रशांतशास्त्रार्थविचारचापलंनिहृत्त
नानारसकाव्यकौतुकम् निरस्तनिःशेषविकल्पविप्लवप्रपन्नमन्विष्टतिस्तिमितेमनः ९७ भोगे
रोगभयंसुखेक्षयभयंवित्तेग्निभूभृद्भयं दासेस्वामिभयंजयेरिपुभयंवंशेकुयोषिद्भयम् मानेम्ला
नभयंगुणेखलभयंदेहेकृतांताभयं सर्वेनामभयंभयंभयमहोवैराग्यमेवाभयम् ९८ ॥ ॥

इति वैराग्यशतकं समाप्तम्

शुभमस्तु

श्रीः

शांतिपसधानीजवनिकाम १०३ रत्हम्मिदमिदंथमोशांपकिमत्रविचित्रता भवतिनमनोपत्रामंगतदेव
निबंधनम् चरमवयसस्पृक्ञागेहे वनेवसतोपिमेस्थगितरेवापत्यस्नेहोलतास्वनकपि १०४
नमिलाइछाणापथिपथिमपारामसवितः फलैस्मूलाणीन्हविटपिस्तगावर्मादिवसतम् सखेवाड़ः
विवामहपापरिपाकःखलयदा त्रिनेत्रंकस्पुज्ञापनलवमदांघ्रंप्रणमति १०५ दोमवामोवन
भविगुह्लातीरकेवाविपाने भोजमिलातकतलगतावीथिकीदीर्घशाया भक्तिःकांताह्वरवणयोकी
तेनेक्रीडितानिश्चानेघंभोसरतमनिशांतत्वमादांममास्त १०६ प्रशांतशास्त्रार्थविवारवापलेनिहृत्त
नानारसकाव्यकौतुकम् निरस्तनिःशेषविकल्पविप्लवंप्रपत्रमन्विष्क्ञतिस्थलितेमनः १०७ भोगे
रोगभयंसुखेवलयभयंवित्तेनृभून्भृद्भयं दासेस्वामिभयंजयेरिपुभयंवंशोऊयोषिद्भयम् मानेम्ला
नभयंगुणेखलभयंदेहेकृतांताभयं सर्वेनामभयंभयेभयमहावैराग्यमेवाभयम् १०८ ॥ ॥

इतिवैराग्यशतकंसमाप्तम्

शुभमस्तु

श्री: